

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Grønlandsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 24. november 2020
Kontor: Stats- og Menneskerets-
kontoret
Sagsbeh: Søren Rams Rasmussen
Sagsnr.: 2020-0032/09-0111
Dok.: 1694423

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 13 (Alm. del), som Folketingets Grønlandsudvalg har stillet til justitsministeren den 27. oktober 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Søren Espersen (DF).

Nick Hækkerup

/

Henrik Skovgaard-Petersen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 13 (Alm. del) fra Folketingets Grønlandsudvalg:

”Mener ministeren, at et forslag som det, Siumut bebuder om valgret for danskere, er lovligt inden for rammerne af rigsfællesskabet? Se artiklen "Siumut kaster valgbombe: Danskere må først stemme efter 2 år" på Sermitsiaq.ag den 22. oktober 2020.”

Svar:

Justitsministeriet har forstået spørgsmålet således, at der spørges til et forslag om ændring af, hvornår tilflyttere gives stemmeret i Grønland, som Lovudvalget behandlede i sin betænkning af 4. november 2020 over forslag til inatsisartutlov om valg til Initsisartut. Det fremgår bl.a. af betænkningens side 4, at det under førstebehandlingen af forslaget til inatsisartutlov den 13. oktober 2020 blev foreslået, ”at udvalget i forbindelse med sin behandling af forslaget skal forholde sig til en eventuel ændring af, hvornår tilflyttere gives stemmeret i Grønland, således at tilflyttere først får stemmeret efter henholdsvis 2 og 5 år [...]”.

Det bemærkes indledningsvis, at Grønland har kompetence til at fastsætte regler om egne styrelsesforhold, herunder om valgret til Inatsisartut. Som anført i statsministerens besvarelse af 9. november 2020 af spørgsmål nr. S 162 indeholder lov nr. 473 af 12. juni 2009 om Grønlands Selvstyre (selvstyreloven) ikke regulering af spørgsmålet om, hvilke nærmere betingelser der kan opstilles for at opnå valgret til Initsisartut.

Hvad angår Danmarks internationale forpligtelser, er det Justitsministeriets umiddelbare vurdering, at en ordning som den i spørgsmålet nævnte, hvor bopælskravet for retten til at stemme til valg til Inatsisartut forlænges, således at tilflyttere først får stemmeret efter en periode på 2 år, ikke vil rejse spørgsmål i forhold til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, herunder diskriminationsforbuddet i artikel 14 og retten til frie valg i artikel 3 i 1. tillægsprotokol til konventionen.

Som anført i Lovudvalgets ovennævnte betænkning kan det endvidere oplyses, at det følger af artikel 25, stk. 2, litra a og b, i FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder, at enhver borger uden nogen af de i artikel 2 omhandlede former for forskelsbehandling og uden urimelige begrænsninger skal have ret til og mulighed for at deltage, direkte eller gennem frit valgte repræsentanter, i varetagelsen af offentlige anliggender, og ret til og mulighed for at stemme og modtage valg ved reelt gennemførte

periodiske valg på grundlag af almindelig og lige stemmeret og hemmelig afstemning, der sikrer, at vælgernes vilje frit kommer til udtryk. Enhver begrænsning heri skal være lovlig, objektiv og rimelig. Der ses ikke at være udtalelser fra FN's Menneskerettighedskomité, der specifikt tager stilling til et bopælskrav som det her omhandlede, men det må antages, at en sådan ordning efter omstændighederne vil kunne begrundes i overensstemmelse med de nævnte betingelser. Vurderingen heraf afhænger af den nærmere udformning af bopælskravet, herunder begrundelsen for og længden af bopælsperioden.